

7. Базилевич В.Д. Страхування: підручник, С83 – К.: Знання, 2008.- 1019 с.
8. Барановський О. Страхувальний ринок України – 2006 // Альманах фінансових послуг. Інформаційно-аналітичний довідник. – 2007. – С. 48-52
9. Машина Н.І. Міжнародне страхування: Навч.посіб. – К.: Центр навчальної літератури. 2006 р. – 504с.
10. Мних М.В. Страхування в Україні: теорія і практика: підруч. – К.:Знання України 2006. – 284с. Бібліограф 274-283 с.
11. Каганець І. Основні проблеми страхового ринку – нечесна конкуренція і низька страхова культура [Електронний варіант] <http://zik.com/ua>

Дмитрів В.І.
студент 5 курсу,
спеціальність «Оподаткування», ТНЕУ
Науковий керівник:
к.е.н., доц. Луцик А. І.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ

Сподівання на те, що порівняно низький рівень нашої інтегрованості у світові фінансові ринки може слугувати своєрідним буфером щодо розвитку негативних процесів, не виправдалися. Фінансова криза, що охопила економіку провідних країн світу, зачепила й Україну. На сьогодні гостро стоїть питання протидії негативним факторам кризи, інакше країні в черговий раз доведеться сплатити надвисоку соціальну ціну за поргтунок національного господарства. Провідна роль у реалізації необхідних заходів належить державі. Тому саме фінансові важелі впливу й мають бути мінімальним задіяні.

Сьогодні особливої актуальності набуває аналіз дієвості обраних інструментів фінансової політики при визначенні часу, упродовж якого відбувається реалізація фінансової політики. Адже від дієвості інструментів фінансової політики залежать: якісні перетворення в економіці, економічне зростання, подолання диференціації доходів населення, адаптація національної економіки до тенденцій розвитку світового господарства та ін.

Проблематика фіскальної політики знаходила своє відображення у працях багатьох вітчизняних науковців – А.І. Крисоватого, А.І. Луцка, В.М. Федосова, І.О. Луніної, А.М. Соколовської, Ю.Б. Іванова та ін. Однак мінливість економічної ситуації постійно вимагає уточнення підходів (особливо щодо засобів реалізації стратегічних стандартів), перегляду стереотипів мислення, оцінок і висновків. Значну увагу означеним питанням приділяли й державні діячі, але надмірна захопленість усіх без винятку українських політиків реформізмом не сприяє впорядкуванню фіскальної політики держави та її спрямуванню в єдине русло.

Передусім слід звернутися до стандартних положень економічної теорії, що стосуються фіскальної політики. Згідно порад економістів-теоретиків на етапах подолання економічних криз необхідно дотримуватись такого інструментарію фіскальної політики:

- проведення державою динамічної фіскальної політики, орієнтованої на своєчасне реагування на зміни в економіці;
- реалізація заходів податкового регулювання, спрямованих на створення стимулів для максимального використання факторів виробництва та умов економічного зростання;
- стимулювання сукупного попиту шляхом створення умов для інвестування та збільшення державних закупівель;
- мінімізація податкового тиску на економіку до настання фази піднесення.

Фіскальна політика є реалізацією фіскальних інтересів держави і тому вона повинна задовольняти дані інтереси на двох рівнях: необхідному і достатньому. Реалізація заходів на необхідному рівні охоплює забезпечення функцій держави як такої, тобто апарату управління. Достатній рівень ефективності дозволяє державі використовувати свої ресурси та інструменти впливу задля досягнення цілей суспільного розвитку.

Одними із найбільш важливих показників ефективності фіскальної політики є збирання бюджетних доходів, виконання бюджетних зобов'язань, управління бюджетним дефіцитом і державним боргом. Можна виділити такі критерії ефективності фіскальної політики як: динаміка ВВП та обсягів виробництва, рівень інфляції, динаміка валютного курсу, рівень тіньової економіки в країні, рівень зайнятості та реальних доходів населення, рівень збирання бюджетних доходів у цілому і податків зокрема, рівень виконання бюджетних зобов'язань, величина

бюджетного дефіциту, рівень монетизації бюджетних потоків, величина валютних резервів, що використовуються для фінансування бюджетного дефіциту, обсяг фінансових ресурсів, що спрямовуються на обслуговування державного боргу та ін.

Вибір інструментів фіскальної політики вказує на стратегічні цілі національної економіки. Залежно від економічної ситуації, що склалась у країні, реалізується стимулююча або стримуюча фіскальна політика. Однак, на нашу думку в Україні слід застосовувати поєднання цих двох форм фіскальної політики. Фіскальна політика повинна містити в собі на сьогодні як стимулюючі так і стримуючі риси.

Використання важелів фіскальної політики є потужним способом впливу на соціально-економічний розвиток країни. Податки впливають на економіку через дохід кінцевого використання економічних агентів та зміну відносних цін. Вплив фіскальної політики на макроекономічні змінні може проявлятися по-різному. В цілому зниження податків стимулює зростання приватних витрат і сукупної пропозиції. Зростання податків, навпаки, призводить до їх скорочення.

Існуючий порядок адміністрування податків і зборів перешкоджає розвитку підприємництва в Україні. Вітчизняні компанії сплачують 99 видів податків і витрачають на це 58,4% доходів, тоді як середньосвітовий показник становить 40% [4, 18]. В Україні існує необхідність спрощення та зменшення кількості податкових процедур. Верховна Рада України приймає окремі нормативні акти стосовно податкової системи, при цьому порушуючи статті бюджетного кодексу, які забороняють змінювати фіскальне законодавство за шість місяців до нового бюджетного року.

Важливо також звернути увагу на взаємозв'язок фіскальної політики із грошово-кредитною політикою. Неузгодженість фіскальної і грошово-кредитної політик – проблема сучасної України. В Україні просто немає розуміння важливості й безальтернативності цих двох важелів у руках держави. Адже все інше, що можна застосувати, – приватизація, антимонопольне законодавство, структурна політика, промислова політика, політика в галузі зайнятості тощо – це лише сукупність заходів, які забезпечують функціонування системи. Кредитно-грошова та фіскальна політики становлять систему заходів, що діють на попит і пропозицію та, по суті, всі види впливу, включаючи використання інституційних чинників розвитку, не можуть розроблятися й реалізовуватися поза контекстом названих основних видів урядової політики.

Таким чином, в сучасних умовах розвитку світового господарства економічна роль держави залежить не від рівня втручання в ринковий механізм, а від участі в забезпеченні внутрішніх і зовнішніх умов ефективного функціонування національної економіки. Забезпечення органічного поєднання механізму ринкового саморегулювання та державного регулювання є запорукою економічного та соціального розвитку країни. Формування ефективної держави можливе передусім у разі концентрації зусиль на фундаментальних завданнях поєднання монетарної і фіскальної політики в системі державного регулювання економіки, адже на різних етапах циклічного розвитку економіки одностороннє використання інструментів і важелів як правило однієї з них не призводить до успішного досягнення основних економічних цілей держави. Тому ефективна фіскальна політика є вагомим інструментом державного регулювання економіки і передбачає всеохоплююче планування, аналіз, оцінку та контроль. Це надасть широкі можливості для розробки ефективних стратегій державного регулювання, підвищення результативності діяльності сектору державного управління.

Список використаних джерел:

1. Крисоватий А.І., Луцик А.І. Податки і фіскальна політика: Навч. посіб. – Тернопіль, 2003. – 312 с.
2. Мельник В.М. Фіскальна політика держави в умовах фінансової кризи // Фінанси України. – 2008. – № 11. – С. 11-17
3. Ревун В. «Чорні діри» українського оподаткування // Дзеркало тижня. - №31, 2005р. – 39 с.
4. Руденко В. Чорне і біле // Контракти. - №46, 2009р. – С. 14-18

Іващенко А.В.

Гр. 0104Г ОФФ ДонНУ

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Хоросева О.І.

ПРИЙНЯТТЯ ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМ БІЗНЕСОМ

Готельне господарство України в умовах глибоких соціально-економічних трансформацій стає все більш динамічною категорією і пріоритетною сферою економічної діяльності. Створення і подальший розвиток готельного комплексу неможливо без результативної і скоординованої роботи